Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 9. Warszawa, dnia 20 marca 1938 r. **Rok XXI.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł. 50 gr.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Intendentura) Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

Ogłoszenia o wydawnictwach związanych z zagadnieniami administracji państwowej przyjmowane są wyłącznie na warunkach podanych w Dzienniku Urzędowym Min. Spraw Wewn. z dn. 31 stycznia 1938 r. Nr. 4, poz. 14 po uprzednim wpłaceniu należności na konto czekowe Dziennika Urzędowego M. S. Wewn. Nr. 30197 z podaniem tytułu wpłaty.

Ceny ogłoszeń: cała strona 50 zł., 1/2 str. 30, 1/4 str. — 15 zł.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 9—12.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. 16.

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 53 — 60.

III. INNE WYDAWNICTWA.

IV. ORZECZNICTWO.

A.

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

32.

OKÓLNIK Nr. 9

z dnia 9 marca 1938 r.

o opłatach z art. 25 ustawy o Funduszu Pracy.

(Nr SG. 61-17-1).

Do

P. P. Wojewodów.

Wobec trudności, jakie sprawia pobór opłat z art. 25 ustawy o Funduszu Pracy zarówno zarządom miejskim, jak i właścicielom zakładów gastronomicznych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podjęło w swoim czasie inicjatywę zmiany systemu poboru tych opłat.

W związku z tym wydane zostało przez Fundusz Pracy zarządzenie z dnia 2 grudnia 1937 r. w sprawie zryczałtowania opłat z art. 25 ustawy o Funduszu Pracy, ogłoszone w Dzienniku Zarządzeń Funduszu Pracy Nr 50 z r. 1937.

W myśl wymienionego zarządzenia należy dążyć do powszechnego zryczałtowania opłat, przy czym właściciele zakładów gastronomicznych mogą pobierać w miarę możności odnośne opłaty od konsumentów, lecz co najwyżej do wysokości ryczałtu, ustalonego przez zarząd miejski w porozumieniu z Wojewódzkim Biurem Funduszu Pracy.

Zarządy miejskie powinny wydawać właścicielom zakładów gastronomicznych ostemplowane bilety do wysokości sumy ustalonego dla każdego zakładu gastronomicznego ryczałtu. Dla umożliwienia kontroli bilety powinny posiadać ważność tylko na dany miesiąc, o czym należy zamieścić wzmiankę na biletach.

Bilety niezrealizowane przez zakład gastronomiczny w danym miesiącu tracą ważność i powinny być zwrócone zarządowi miejskiemu w pierwszych dniach następnego miesiąca.

Podając powyższe do wiadomości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o wydanie ze swej strony dalszych zarządzeń.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

33.

OKÓLNIK Nr. 10a

z dnia 10 marca 1938 r.

o wykonywaniu wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego

(Nr GL. 53-2-2).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Przesyłając w załączeniu do wiadomości i ścisłego wykonania okólnik Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1938 r. Nr 5 — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje co następuje:

do punktu a)

W przypadkach, w których nowa decyzja ma spowodować ten sam skutek prawny co decyzja uchylona przez Najwyższy Trybunał Administracyjny, winna ona podlegać wyższej z kolei aprobacie, zależnie od zakresu aprobaty, ustalonego w danym urzędzie wojewódzkim. Jeżeli więc pierwotna decyzja ostateczna była podpisana przez kierownika oddziału w urzędzie wojewódzkim, ponowna decyzja winna być podpisana przez naczelnika wydziału; jeżeli była podpisana przez naczelnika wydziału — ponowna ma być podpisana przez wicewojewodę i t. d.

W razie uchylenia przez Najwyższy Trybunał Administracyjny decyzji, aprobowanych przez kierownika urzędu (wojewodę, względnie wicewojewodę pełniącego obowiązki wojewody) projekt ponownej decyzji powodującej ten sam skutek prawny — winien być przed aprobatą kierownika urzędu przedstawiony (wraz ze wszystkimi aktami danej sprawy) — właściwemu Ministerstwu z powołaniem się na omawiany w niniejszym okólnik Prezesa Rady Ministrów — dla uzyskania zgody Ministerstwa na sposób załatwienia.

do punktu b)

W razie uchylenia przez Najwyższy Trybunał Administracyjny ponownej decyzji należy wyrok wraz z aktami sprawy, niezbędnym wyjaśnieniem oraz projektem ponownej decyzji niezwłocznie przedłożyć właściwemu Ministerstwu.

W związku z ustępem 1 i 2 okólnika Prezesa Rady Ministrów należy przypomnieć podwładnym urzędnikom konieczność ścisłego stosowania terminu 30-dniowego, przewidzianego w art. 89 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym. Przesyłanie spraw Ministerstwu do decyzji winno być dokonane w takim terminie, aby Ministerstwo miało czas na rozpatrzenie sprawy i zwrot jej do niższej instancji z uwzględnieniem konieczności dotrzymania wyżej powołanego 30-dniowego terminu.

Zgodnie z ostatnim ustępem okólnika Prezesa Rady Ministrów, zechcą P. P. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) wydać analogiczne zarządzenie nadzorowanym związkom samorządowym w zakresie wykonywanego przez nie orzecznictwa w toku postępowania administracyjnego.

Zarządzenie niniejsze nie zmienia zasad kontroli orzecznictwa władz administracji ogólnej, podanych w okólniku Nr 147 z r. 1932 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 19, poz. 251).

(—) Nakoniecznikow-Klukowski

PODSEKRETARZ STANU

PREZES RADY MINISTRÓW Zał. do ok. Nr 10a.
Nr 60-3/33.

Warszawa, dn. 5 lutego 1938 r.

Okólnik Nr 5.

Do

wszystkich P. P. Ministrów
w miejscu.

Według art. 89 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym władza, której decyzja została uchylona przez Trybunał, obowiązana jest wydać nową decyzję w tej sprawie w ciągu miesiąca od dnia doręczenia jej wypisu wyroku, władza w danej sprawie związana jest zapatrywaniami zawartymi w uzasadnieniu wyroku.

Z zażaleń, wnoszonych do mnie przez osoby, które uzyskały w Najwyższym Trybunale Administracyjnym wyroki, uchylające zaskarżone decyzje, wynika, że przepisy powyższe o wykonywaniu wyroków Trybunału nie zawsze są ściśle przestrzegane. Niejednokrotnie władze nie dotrzymują miesięcznego terminu, zakreślonego ustawą do wydania nowej decyzji. Nadto zdarzają się przypadki wydawania nowych decyzyj, nie liczących się z uzasadnieniem wyroku; wywołuje to drugą skargę do Trybunału i ponowne uchylenie decyzji.

Dla uniknięcia podobnych przypadków w przyszłości proszę P. P. Ministrów o zwrócenie osobistej, pełnej uwagi na sprawę wykonywania wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego i wydanie odpowiednich zarządzeń władzom podległym. W szczególności zechcą P.P. Ministrowie zarządzić:

a) aby w przypadkach, w których nowa decyzja ma spowodować ten sam skutek prawny, co decyzja uchylona, projekt tej nowej decyzji podlegał wyższej z kolei aprobacie, bądź, jeśli pierwszą decyzję aprobował kierownik urzędu, — projekt był przedstawiony w wewnętrznej drodze władzy wyższej instancji w celu uzyskania jej zgody na załatwienie;

b) aby w przypadkach uchylenia przez Najwyższy Trybunał Administracyjny ponownej decyzji były składane P. P. Ministrom specjalne sprawozdania, umożliwiające przeprowadzenie w każdej poszczególnej sprawie dochodzeń urzędowych.

Potrzebne wskazówki w sprawie należytego wykonywania wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego zechcą właściwi P. P. Ministrowie wydać również nadzorowanym przez siebie instytucjom samorządowym.

(—) Sławoj Składkowski
PREZES RADY MINISTRÓW

34.

OKÓLNIK Nr. 10b

z dnia 10 marca 1938 r.

o wykonywaniu wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego—(zmiana § 170 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych).

(Nr GL. 53-2-2).

Do

P. P. Dyrektorów (Gabinetu. Departamentów, Biur) oraz Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Okólnik Prezesa Rady Ministrów Nr 5 z dnia 5 lutego 1938 r. w sprawie wykonywania wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego uchylających decyzje ostateczne władz administracji ogólnej, podaję do wiadomości i ścisłego wykonania[1]).

W związku z tym § 170 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych otrzymuje następujące brzmienie:

„(1) W sprawie, w której wydane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządzenie lub orzeczenie uchylone zostało przez Najwyższy Trybunał Administracyjny, należy zgodnie z art. 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 86) wydać w ciągu miesiąca od dnia doręczenia wypisu wyroku nową decyzję, biorąc pod uwagę wiążącą moc zapatrywań Najwyższego Trybunału Administracyjnego, zawartych w uzasadnieniu wyroku.

(2) W przypadku, gdy nowa decyzja ma spowodować ten sam skutek prawny co decyzja uchylona, projekt tej nowej decyzji podlega wyższej z kolei aprobacie.

(3) W razie uchylenia przez Najwyższy Trybunał Administracyjny ponownej decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, sprawa winna być zreferowana przez Dyrektora Departamentu Podsekretarzowi Stanu dla przedstawienia sprawozdania Ministrowi.

(4) Sprawy przesyłane przez wojewodów do decyzji Ministerstwa zgodnie z wytycznymi okólnika Nr 10a z dnia 10 marca 1938 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 9, poz. 33) winny być kierowane niezwłocznie i bezpośrednio do właściwego departamentu (biura) i załatwiane w sposób, umożliwiający władzom podległym dotrzymanie 30-dniowego terminu, przewidzianego w art. 89 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym".

Dotychczasowe brzmienie § 170 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych stanowić będzie ust. (5) § 170 w nowej redakcji. Paragraf ten otrzymuje tytuł: „Wykonanie wyroków oraz wykorzystanie orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego (okólnik Nr 147 z r. 1932 Dz. Urz. Min. Spraw Wewn.

[1]) Przedrukowano w Nr niniejszym jako załącznik do poz. 33.

Nr 19, poz. 251) okólnik Nr 10b z r. 1938 Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 9, poz. 34)".

(—) Nakoniecznikow-Klukowski
PODSEKRETARZ STANU

Ponadto otrzymują:
Komenda Główna Policji Państwowej,
Główny Urząd Statystyczny.

35.

OKÓLNIK Nr. 11

z dnia 16 marca 1938 r.

o odczytach publicznych na tematy z dziedziny zdrowia.

(Nr. AA. 27-b-3)

Do
P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Starostów i Dyrektorów Policji.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważyło, że coraz częściej wygłaszają odczyty publiczne na tematy z dziedziny zdrowia niefachowi prelegenci, którzy zazwyczaj tylko dla własnej reklamy głoszą pod mniej lub więcej sensacyjnymi nazwami (medycyna tybetańska) hasła znachorskie z wyraźną szkodą dla interesów zdrowia publicznego, a potępiając uznane naukowo metody leczenia i stosowane przez lekarzy środki lecznicze, starają się w ten sposób zdyskredytować zawód lekarski.

Tolerowanie nadal tego stanu rzeczy podrywa zaufanie do władz odpowiedzialnych za zdrowie publiczne i szkodzi interesom zdrowotnym społeczeństwa, a nadto ośmiela różne nieodpowiedzialne osoby (znachorów, owczarzy i tp.) do zajmowania się bezprawnie lecznictwem.

Ponieważ wszelkiego rodzaju odczyty publiczne mogą być wygłaszane jedynie za wiedzą i zgodą właściwych władz administracji ogólnej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza, aby wymienione władze zwróciły baczną uwagę na odczyty z dziedziny zdrowia i w razie zgłaszania takich odczytów przez osoby nie mogące wykazać się odpowiednimi kwalifikacjami, nie dopuszczały ich, na podstawie § 2 rozporządzenia z dnia 28 grudnia 1933 r. o wykonaniu prawa o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 801), do wygłaszania tych odczytów względnie, w razie wygłoszenia takiego odczytu wbrew zakazowi lub bez uprzedniego zgłoszenia, pociągały winnych do odpowiedzialności na podstawie art. 19 prawa o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 632).

(—) Nakoniecznikow-Klukowski
PODSEKRETARZ STANU

36.

OKÓLNIK Nr. 12

z dnia 16 marca 1938 r.

o decyzjach wydawanych na podstawie art. 578 k. p. c.

(Nr AA 4-10-1937)

Do
P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo zauważyło, że decyzje wydawane przez podległe władze w oparciu o art. 578 § 2 k. p. c. są na ogół wadliwie redagowane. Przyczyny tego zjawiska tkwią w nietrafnym pojmowaniu i interpretowaniu przepisów tego artykułu. Dlatego wyjaśniam i zarządzam, co następuje:

Cytowany artykuł k. p. c., dający władzy uprawnienie niedopuszczenia do egzekucji sądowej, kierowanej przeciwko zakładom użyteczności publicznej, jest z istoty swej przepisem wyjątkowym i jako taki, nie podlega wykładni rozszerzającej.

Należy zauważyć, że na obszarze wielu województw był on przepisem nowym, wprowadzonym dopiero przez k. p. c., gdyż przed tym władze większości województw przy realizowaniu swych zadań, wynikających z interesu publicznego, pozbawione były tego rodzaju uprawnień.

Wobec niewskazania w k. p. c. procedury szczególnej, mogącej mieć zastosowanie w tych wypadkach, — koniecznym jest kierowanie się tu zasadami ogólnego postępowania administracyjnego. W tych wypadkach władza występuje w charakterze rozjemcy pomiędzy interesami stron, t. zn. — zakładu a wierzyciela. To też władza powinna się ograniczyć do roli bezstronnego sędziego, orzekającego w granicach interesu publicznego przy uwzględnieniu stopnia jego wagi w stosunku do uprawnionego interesu prywatnego, z całkowitą znajomością wszystkich okoliczności sprawy i ze zrozumieniem roli, jaka jej przypadła w udziale.

Decyzje wydawane na podstawie cytowanego przepisu nie są decyzjami całkowicie swobodnego uznania. Wiąże władze zarówno pojęcie „zakładu", które nie może być dowolnie interpretowane, jako posiadające w nomenklaturze prawniczej określone znaczenie, poza które władza nie powinna wychodzić, — jak i obowiązek rozważenia przede wszystkim z jakich części majątku egzekucja nie może być dopuszczona ze względu na rzeczywisty interes publiczny. W uzasadnieniu decyzji powinno być zatem wyraźnie wskazane i umotywowane dlaczego władza uznała w danym wypadku dłużnika za „zakład".

Następnie, o ile wyłącza się część majątku, należy uzasadnić na tle ogólnej sytuacji finansowo-majątkowej zakładu i w związku z jego działalnością, dlaczego ta właśnie część jest potrzebna zakładowi na realizację celów, które władza uważa za ważne z punktu widzenia interesu publicznego. Swobodne uznanie władzy ogranicza się tu jedynie do zadecydowania, że dany majątek lub jego część jako przeznaczone na realizację określonego celu, będącego w interesie publicznym, nie mogą ze względu na ten interes podlegać egzekucji.

W każdym razie, jeśli nie w decyzji samej, to w aktach sprawy, powinny się znaleźć wszystkie istotne dla sprawy dane, wyjaśniające

i uzasadniające, z jakich przesłanek wychodziła władza wydając swoje orzeczenie. Jest to niezbędne, aby władza odwoławcza miała całość materiału koniecznego do wydania decyzji, bez potrzeby uzupełniania sprawy w sposób zasadniczy, jak to obecnie dzieje się z reguły.

Sprawy z art. 578 § 2 k. p. c. powinny być wszczynane jedynie na wniosek osoby interesowanej, t. j. dłużnego zakładu. Przy tym wniosek powinien zawierać wszystkie dane istotne dla sprawy, a przede wszystkim poparte dowodami przedstawienie niekorzystnego pod względem finansowo-gospodarczym stanu zakładu i szczegółowe dane co do tego stanu. Powinny być nadto dołączone statuty zakładu, jego budżet i plan zamierzeń na przyszłość. W razie braku tych materiałów przy pierwotnym wniosku władza winna żądać ich uzupełnienia.

Nadmienia się przy tym, że komornicy sądowi nie są powołani do stawiania w sprawach z art. 578 § 2 k. p. c., czy to z urzędu, czy na prośbę strony podobnych wniosków, albowiem nie są w tych sprawach stronami, a żadne przepisy specjalne do takich wystąpień ich nie upoważniają.

Po rozpatrzeniu wniosku strony, władza albo odmawia prośbie albo wydaje decyzję o niedopuszczalności egzekucji. Przed wydaniem decyzji należy zawsze co najmniej przesłuchać stronę przeciwną, o ile sprawa nie jest tak trudna, że bardziej celowym było by przeprowadzenie rozprawy (art. 45 i nast. post. adm.).

Decyzja powinna zawierać całość załatwienia sprawy, t. j. mają być w niej rozstrzygnięte zarówno kwestia uznania zakładu za posiadający charakter użyteczności publicznej, jak i kwestia wyłączenia jego majątku względnie części tego majątku spod egzekucji wskazanej w decyzji. Należy ją doręczyć stronom. Posiada ona formalnie skutek prawny tylko dla danej konkretnej sprawy t. j. w stosunku do danej wierzytelności danego wierzyciela, nie obowiązuje zaś wobec stron innych i innych wierzytelności (jako nie uczestniczących w sprawie), nawet w zakresie kwestii uznania zakładu za posiadający charakter użyteczności publicznej.

Z powyższego nie wynika bynajmniej, aby decyzje wyłączające wydawane były przez władze jedynie od wypadku do wypadku, bez przestrzegania konsekwencji. Jeśli władza raz orzekła o charakterze użyteczności publicznej danego zakładu i wyłączeniu spod egzekucji określonej części jego majątku, to stanowisko takie wiąże władzę na przyszłość w jej postępowaniu. Zmiana stanowiska może nastąpić jedynie w obliczu nowych istotnych okoliczności, uzasadniających zmianę, chociażby sprawa dotyczyła już innej wierzytelności, czy też innego wierzyciela.

Każda decyzja powinna od razu wyłączać wszystkie części majątku niezbędne dla zakładu ze względu na interes publiczny. Niewłaściwa jest praktyka polegająca na wydawaniu kolejno paru lub kilku decyzji, wyłączających poszczególne części majątku w zależności od tego, na jakie obiekty kieruje w danej chwili swe kroki egzekucyjne komornik.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

37.

PISMO OKÓLNE

z dnia 22 lutego 1938 r.

w sprawie załatwiania spraw budowlanych

(Nr BB. 1-41-38)

Do

P. P. Wojewodów. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Starostów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych oraz Prezydentów Miast.

Doszło do mojej wiadomości, że władze, powołane do udzielania pozwoleń na budowę, nie spełniają należycie swego zadania, gdyż z jednej strony przewlekają załatwianie spraw, z drugiej strony utrudniają stronom uzyskanie pozwoleń na budowę przez stawianie nieistotnych żądań i warunków, nie znajdujących oparcia w obowiązujących przepisach.

Tego rodzaju postępowanie może ujemnie wpłynąć na rozwój ruchu budowlanego w najbliższym sezonie budowlanym i nawet spowodować jego zahamowanie.

Wobec powyższego zarządzam:

1) by sprawy pozwoleń na budowę były załatwiane bez jakiejkolwiek zwłoki i zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz

2) by prośby o pozwolenia na budowę, które wpłynęły do władz albo wpłyną w czasie najbliższym, były rozpatrzone przed rozpoczęciem sezonu budowlanego i w żadnym razie nie później, jak do dnia 31 marca b. r.[1]).

Ze względu na ważność zagadnienia zechcą Panowie Wojewodowie osobiście zainteresować się powyższą sprawą.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

38.

PISMO OKÓLNE

z dnia 9 marca 1938 r.

o strażach pożarnych miejscowych

(Nr AP. 33-42).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

Dnia 17 listopada r. ub. weszło w życie rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych o rozmieszczeniu liczebności i zaopatrzeniu miejscowych straży (pogotowi) pożarnych i uznaniu

[1]) Rozesłane w odbitkach bezpośrednio 22 lutego 1938 r.

straży pożarnych za miejscowe (Dz. U. R. P. Nr 78 poz. 575).

Rozporządzenie to wydane w wykonaniu art. 10 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41 poz. 365) reguluje szczegółowo podstawowe zasady organizacji straży pożarnych na terenie gmin miejskich i wiejskich.

Ze względu na doniosłość zawartych w rozporządzeniu zasad organizacji i zaopatrzenia straży pożarnych powołanych do akcji ratowniczej podczas pożarów i innych klęsk żywiołowych oraz do akcji obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych kładzie specjalny nacisk na należyte wykonanie tego rozporządzenia w terminach w nim ustalonych, podkreślając jednocześnie, że odstępstwa od tych terminów mogą być stosowane jedynie tylko w drodze wyjątkowej i pod warunkiem, że nie wpłynie to ujemnie na stan bezpieczeństwa przed pożarami i innymi klęskami na obszarze gmin.

Ministerstwo prosi przeto P. P. Wojewodów i Starostów o szczegółowe dopilnowanie wykonania zawartych w rozporządzeniu postanowień przez podległych im przełożonych gmin miejskich i wiejskich przy wykorzystaniu pomocy fachowych pożarniczych organów inspekcyjno-instrukcyjnych Związku Straży Pożarnych R. P. w myśl niżej podanych wskazówek i wytycznych.

I. Uwagi ogólne.

Zasadnicze znaczenie omawianego rozporządzenia polega przede wszystkim na tym, że stwarza ono podstawę do przekształcenia niektórych straży pożarnych na straże o charakterze miejscowym, a jak wiadomo ustawa o ochronie przed pożarami i innymi klęskami oparta jest w znacznej części na koncepcji straży miejscowych; pełne jej zatem wyzyskanie możliwe będzie dopiero po przeprowadzeniu akcji nadania strażom pożarnym charakteru straży miejscowych w możliwie szerokim zakresie.

Nadanie charakteru straży miejscowych wszystkim istniejącym strażom pożarnym ochotniczym jest oczywiście niewykonalne, gdyż pociągnęłoby to za sobą zbyt duże obciążenie gmin, a technicznie również nie dałoby się przeprowadzić wobec braku odpowiedniej ilości wykwalifikowanego personelu na stanowiska kierownicze i wielkich wydatków na sprzęt. Ponadto tego rodzaju masowe przekształcenie straży nie byłoby potrzebne i z punktu widzenia potrzeb obrony przeciwpożarowej. Obecne rozmieszczenie, wyposażenie i liczebność straży pożarnych ochotniczych nie są wynikiem jednolitego i przemyślanego planu, lecz przeważnie miało miejsce z różnych, często nieskoordynowanych powodów lokalnych (większa ofiarność miejscowego społeczeństwa czy gmin, większe lub mniejsze możliwości finansowe, większa lub mniejsza inicjatywa i poparcie władz, różne wpływy osobiste i t. p. Istniejąca zatem sieć straży ochotniczych nie może być bez zastrzeżeń przyjęta jako podstawa dla sieci straży miejscowych.

Jak widać z powyższego, dla ustalenia, którym strażom pożarnym i w jakiej kolejności nadawać należy charakter straży miejscowych, stworzyć należy nowe podstawy. W tym celu należy przede wszystkim zbadać potrzebę istnienia miejscowej straży w danej miejscowości i możliwości finansowe gminy, po czym należy opracować dla każdego województwa, a na obszarze województwa—dla każdego powiatu, plan przewidujący nadanie charakteru straży miejscowych strażom istniejącym (bądź strażom nowym, które w międzyczasie zostałyby utworzone), tak aby *najistotniejsze potrzeby* danego obszaru mogły być zaspokojone w ciągu przewidzianego w rozporządzeniu terminu. Samo przez się rozumie się, że winna przy tym być przewidziana pewna kolejność, t. j. najpierw winien być nadany charakter straży miejscowych strażom w tych miejscowościach, gdzie to jest najbardziej konieczne i pilne.

Przechodząc do sposobu w jaki powinny być ustalone wyżej wymienione najistotniejsze potrzeby, Ministerstwo zaznacza, że jako podstawę przyjąć należy plan motoryzacji straży. W chwili obecnej plan taki w głównych zarysach opracowywany jest z polecenia Ministerstwa przez Związek Straży Pożarnych R. P. i w niedługim czasie przesłany zostanie pp. Wojewodom do szczegółowego przepracowania i ostatecznej oceny przed zatwierdzeniem przez Ministerstwo. Plan motoryzacji oparty jest na następujących założeniach: zmotoryzowane być powinny całkowicie straże znajdujące się w najważniejszych ośrodkach w każdym powiecie (czy to ze względu na charakter danej miejscowości) czy ze względu na jej położenie, uprzemysłowienie etc.), przy czym straże te otrzymają wyposażenie w sprzęt takiego typu, jaki będzie odpowiedni w zależności od tego czy działalność straży będzie się ograniczała przede wszystkim do danej miejscowości, czy też będzie się rozciągała na szerszy teren. Miejscowości te powinny być również tak wybrane, aby mogły w przyszłości być również siedzibami okręgowych pogotowi pożarnych, z tym, że albo sama zmotoryzowana straż zostanie takim pogotowiem, albo będzie jego główną częścią, albo też przy niej utworzony zostanie specjalny oddział dla pełnienia czynności pogotowia. Oczywiście straże zmotoryzowane według przytoczonego planu powinny przede wszystkim uzyskać charakter straży miejscowych.

Z chwilą ustalenia sieci straży zmotoryzowanych (i przewidzianych jako przyszłe pogotowia okręgowe) stworzona zostanie możliwość oceny, które z pozostałych straży i w jakiej kolejności powinny uzyskać charakter straży miejscowych. W tym celu władze winny zbadać w jakim zakresie i w jakim promieniu zmotoryzowana straż będzie mogła w razie potrzeby udzielać skutecznej pomocy okolicznym miejscowościom. W zależności od siły straży zmotoryzowanej, potrzeb lokalnych miejscowości, w której straż się znajduje, stanu i rodzaju dróg, potrzeb miejscowości, którym pomoc ma być

udzielana, możność udzielania tej pomocy będzie oczywiście różna, należy jednak przyjąć, że zmotoryzowana straż zawsze będzie mogła udzielać pomocy na większym lub mniejszym obszarze po za rejonem właściwej swej (statutowej) działalności.

Po zbadaniu tych okoliczności będzie można ustalić, gdzie, po za miejscowościami, w których powstaną straże zmotoryzowane, należy przede wszystkim tworzyć straże miejscowe. Będą to: 1) miejscowości po za normalnym zasięgiem straży zmotoryzowanych, t. j. miejscowości niepołączone odpowiednimi drogami z siedzibą straży zmotoryzowanej, albo też położone tak daleko, że udzielenie im pomocy w należytym czasie nie byłoby możliwe; 2) miejscowości położone wprawdzie blisko, ale ze względu na swój charakter, zaludnienie, zabudowanie, rodzaj prowadzonych w nich przemysłów etc., wymagające własnej należycie postawionej straży; 3) miejscowości, położone po za zasięgiem straży zmotoryzowanych (jak pod 1) i mogące być wykorzystane jako ośrodki pomocy dla innych miejscowości, położonych w ich pobliżu i nieposiadających środków i warunków na posiadanie straży miejscowych.

Z powyższego wynika, że charakter straży miejscowych winien być nadawany w następującej kolejności:

1. strażom podlegającym motoryzacji,

2. strażom w innych najważniejszych ośrodkach, gdzie posiadanie własnej straży miejscowej jest konieczne,

3. strażom w innych ważniejszych miejscowościach, zwłaszcza w tych, które mogą być wykorzystane jako ośrodek pomocy dla sąsiednich miejscowości.

Rozważenie wszystkich potrzeb poszczególnych miejscowości i obszarów pozwoli również określić w jakiej kolejności w czasie, nadawanie charakteru straży miejscowych winno mieć miejsce, tak aby akcja ta mogła być przeprowadzona w terminie przewidzianym w rozporządzeniu.

Po ustaleniu w sposób podany powyżej, w których miejscowościach powinny powstać straże miejscowe, okaże się, że znaczna ilość istniejących straży ochotniczych nie wymaga uznania ich za straże o charakterze miejscowym. Nie wynika z tego jednak, aby straże te nie mogły zostać w przyszłości uznane za straże o charakterze miejscowym, jednakże ewent. wysuwanym w tym kierunku wnioskom należy narazie wówczas tylko czynić zadość, jeśli utworzenie takiej straży w danej miejscowości będzie dostatecznie uzasadnione warunkami i potrzebami miejscowymi, jeśli nie będzie żadnych zastrzeżeń co do możności ponoszenia przez gminę związanych z tym wydatków i jeśli utworzenie takiej straży nie wpłynie niekorzystnie na możność utworzenia i działania straży miejscowej, uznanej w myśl powyższych wytycznych za konieczną.

Jednym z głównych zagadnień przy przeprowadzaniu akcji tworzenia straży miejscowych będzie sprawa kosztów, jakie w związku z tym obciążyć muszą gminy (art. 25 i 35 ustawy o ochronie przed pożarami). Przy rozstrzyganiu więc sprawy nadania straży charakteru straży miejscowej, należy każdorazowo szczegółowo zbadać, czy dana gmina będzie mogła ponosić koszty z taką strażą związane i w jakiej wysokości. W każdym razie gmina nie może być obciążona kosztami, przekraczającymi jej możliwości finansowe i dla których nie mogła by znaleźć pokrycia w zwyczajnym budżecie (art 36 ustawy), chyba w tych wyjątkowych wypadkach, gdy utworzenie straży o charakterze miejscowym będzie nieodzownie potrzebne. W takich wypadkach jednak gminie będzie musiała być przyznana specjalna subwencja, na pokrycie tej części wydatków, dla których nie znajdzie pokrycia w budżecie zwyczajnym. Z uwagi na bardzo ograniczone fundusze, z których subwencja mogłaby być przyznana, wypadki takie musiałyby być zupełnie wyjątkowe i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rezerwuje sobie decyzję co do każdego z nich.

Nie ulega wątpliwości, że w szeregu przypadków trudności finansowe staną na przeszkodzie utworzeniu straży o charakterze miejscowym w tak krótkim terminie, jak by to było pożądane. Dlatego też strona finansowa tego zagadnienia wymaga szczegółowej uwagi. Rzeczą władz nadzorczych będzie zbadać, czy ewent. wysuwane trudności są istotne, czy i w jaki sposób budżet danej gminy winien być przerobiony tak, aby wydatki na straż miejscową mogły znaleźć w nim miejsce, albo też wydać odpowiednie dyrektywy co do terminu, w którym gmina powinna ułożyć budżet tak, aby objął on wydatki na straż miejscową. Przy polepszającym się stanie gospodarczym jest to możliwe do przeprowadzenia, jeśli się zważy, że koszty te (po za wydatkami na sprawienie lub unowocześnienie sprzętu, na co będą częściowe udzielane subwencje) nie będą tak bardzo duże, a ponadto, że gminy będą mogły pobierać, tytułem zwrotu kosztów za udzieloną pomoc od gmin, które pomocy takiej potrzebować będą, dość znaczne sumy. W ten sposób gminy posiadające straże miejscowe będą mogły otrzymywać dość poważny zasiłek, gminy zaś pomocy tej ze strony straży pożarnej potrzebujące, będą ponosić mniejsze wydatki niż gdyby musiały utrzymywać własną straż miejscową.

Przechodząc do analizy kosztów jakie gminy ponosić będą w związku ze strażami ochotniczymi o charakterze miejscowym, zaznaczam, że do kosztów tych należą:

1) koszty zaopatrzenia straży miejscowych w sprzęt techniczny ratunkowy (art. 25 pkt. 1) ustawy).

2) koszty zaopatrzenia straży miejscowych w środki konieczne do użycia sprzętu do akcji ratowniczej (art. 25 pkt. 1)),

3) koszty dostarczania pomieszczeń potrzebnych dla pogotowia i stałych dyżurów straży, dla jej wyszkolenia i dla przechowywania sprzętu technicznego (art. 25 pkt. 2)); i

4) koszty szkolenia członków straży pożarnych (art. 35 pkt. 1)).

Niezależnie od wyżej podanych kosztów gminy w granicach możliwości finansowych będą również obowiązane odpowiednio subwencjonować straże ochotnicze o charakterze miejscowym na pokrycie innych wydatków związanych z właściwym funkcjonowaniem tych straży, o ile środki finansowe straży nie będą mogły wystarczyć do osiągnięcia stanu odpowiadającego warunkom stawianym strażom miejscowym.

Co się tyczy kosztów związanych z zaopatrzeniem straży miejscowych w odpowiedni sprzęt techniczny, to rodzaj i ilość tego sprzętu w zależności od warunków lokalnych zostanie ustalona przez przełożonego gminy w sposób i na zasadach określonych w § 11 rozporządzenia i wyjaśnionych w dalszej części niniejszego pisma okólnego.

Za koszty zaopatrzenia straży miejscowych uważać należy: koszty przewożenia taboru i sprzętu (np. środki pędne jak benzyna, oleje, inwentarz pociągowy i t. p.), koszty użycia sprzętu przy akcji (np. koszt benzyny i oleju potrzebnych do uruchomienia motopompy lub autopompy), koszty specjalnych środków gaśniczych (np. ładunki dla gaśnic lub innych aparatów gaśniczych) i koszty związane z odpowiednim utrzymaniem sprzętu w gotowości bojowej (np. naprawa węży, gum samochodowych, uzbrojenia osobistego strażaków, opalania i utrzymania remizy strażackiej).

Obowiązek dostarczania przez gminę pomieszczeń dla przechowywania taboru i sprzętu i służących do wyszkolenia członków straży miejscowych pociągnie za sobą budowę odpowiedniej remizy strażackiej w sposób, który zapewniłby właściwe przechowywanie sprzętu i taboru i w której znajdowałoby się pomieszczenie dla stałego dyżuru ludzi, o ile straż będzie posiadała stałe pogotowie. Niezależnie od tego dla celów praktycznego przeszkolenia członków straży, może zajść potrzeba wybudowania odpowiedniej wspinalni do ćwiczeń.

Gdy środki finansowe gminy uniemożliwią narazie wybudowanie nowych pomieszczeń, sprzęt będzie mógł być przechowywany w innych budynkach, jednak odpowiednio dostosowanych do potrzeb straży.

Co się tyczy kosztów jakie gminy ponosić będą w związku z wyszkoleniem członków straży pożarnych miejscowych, to w sprawie tej zostaną wydane oddzielne zarządzenia, po ustaleniu zasad i programów wyszkolenia członków straży pożarnych w drodze rozporządzenia, o którym mowa w art. 18 ust. (1) ustawy.

Jak poprzednio wspomniano gminy będą mogły pobierać tytułem zwrotu kosztów za udzieloną pomoc od gmin które tej pomocy potrzebować będą (art. 38 ust. (1) pkt. 1) dość znaczne sumy, które niezawodnie w dużej mierze pokryją wydatki związane z istnieniem straży miejscowej. Pewne sumy będą również wpływały na rzecz gminy za pomoc straży miejscowej, udzieloną za zgodą władzy w zakresie nie stanowiącym ustawowego obowiązku straży (art. 38 ust. (1) pkt. 3).

Wreszcie źródłem, które również zasilać będzie wkrótce budżet gminy za udzieloną pomoc przez straż miejscową, będą opłaty od przedsiębiorstw, zakładów i instytucji zatrudniających znaczną ilość pracowników lub narażonych ze względu na swój charakter na znaczne niebezpieczeństwo pożaru, a które w drodze rozporządzenia zostaną zwolnione w całości lub w części od obowiązku utrzymywania prywatnych (własnych) straży pożarnych wzamian za opłaty uiszczane na rzecz gminy (art. 37 i 38).

Miernikiem kosztów pomocy udzielonej przez miejscową straż pożarną innej gminie będzie rzeczywista wysokość wydatków, jakie poniesione zostały w związku z akcją ratowniczą, nie przesądza to jednak, że gminy w drodze wzajemnego porozumienia będą mogły ustalić pewien ryczałt bądź za każdy wyjazd straży do pożaru, bądź też wpłacać co rocznie pewną kwotę gminie tytułem zwrotu kosztów udzielonej przez straż miejscową pomocy, przy czym ten sposób jako bardziej prosty i nie wymagający ciągłych rozrachunków wydaje się najbardziej wskazany.

Zwrot kosztów udzielonej pomocy przez straż miejscową obejmować powinien:

1) koszty zużycia, zniszczenia i uszkodzenia lub utraty użytych lub dostarczonych na podstawie art. 22 i 26 ustawy środków przewozowych, inwentarza pociągowego i narzędzi o ile zużycie to, zniszcczenie, uszkodzenie lub utrata nie nastąpiło z winy właściciela tych przedmiotów i przedmioty te nie były ubezpieczone,

2) koszty środków pędnych zużytych na przejazd straży do miejsca pożaru i z powrotem do siedziby straży,

3) koszty udowodnionych środków ratowania (np. piany z gaśnic lub aparatów gaśniczych, tlenu z aparatów tlenowych o ile były użyte przy akcji, benzyny i smarów zużytych w czasie pracy motopompy i tp.),

4) koszty zniszczonego, uszkodzonego lub utraconego mienia (sprzętu) strażackiego, o ile nie nastąpiło to z winy kierownika akcji ratunkowej lub nie było spowodowane siłą wyższą,

5) koszty wydatków osobowych, przy czym koszty te powinny być zwracane tylko w razie udzielenia pomocy przez straż, której członkowie pełnią swą służbę zawodowo,

6) koszty amortyzacji mienia (sprzętu) strażackiego.

Podstawą przy obliczaniu kosztów będą ceny rynkowe (loco siedziba straży) benzyny, oleju, smarów, sprzętu lub środków pędnych, a przy obliczaniu kosztów osobowych wysokość uposażenia członków straży obliczona w stosunku do ilości godzin przepracowanych przy akcji ratowniczej.

II. Rozmieszczenie straży i pogotowi.

Do § 1.

Pojęcie osiedla w rozumieniu niniejszego rozporządzenia określa art. 6 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 16 lutego 1928 r. o pra-

wie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202). Za osiedla przeto uważać należy: miasta, miasteczka, uzdrowiska, osady wiejskie i fabryczne, kolonie robotnicze i wogóle wszelkie skupienia w jednej grupie co najmniej 10 budynków mieszkalnych.

Jeśli chodzi o miasta i miasteczka (wogóle o gminy miejskie) oraz o uzdrowiska uznane za posiadające charakter użyteczności publicznej (ustawy z dnia 23.III.1922 r Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 254) to przyjąć należy tu zasadę, że w każdym z tych osiedli powinna istnieć straż pożarna odpowiadająca pod względem liczebności i zaopatrzenia potrzebom miejscowym. Natomiast jeśli chodzi o osiedla wiejskie, kolonie robotnicze i tp. mniejsze skupiska budynków, to dla tych osiedli mogą być organizowane wspólne straże pożarne, z tym jednak zastrzeżeniem, że straż ta na całym obszarze swego działania zapewni wszystkim osiedlom należytą ochronę przed pożarami i innymi klęskami.

W tych wypadkach przy wydawaniu zezwolenia o którym mowa w ust. 2 należy przedewszystkim ustalić czy warunki drogowe umożliwią szybki dojazd straży na miejsce pożaru i czy straż jest dostatecznie liczna i odpowiednio wyposażona w stosunku do ilości budynków na obszarze jej działania. Inne względy, od których uzależnia się stopień niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk, a które wymienia rozporządzenie w § 6, odegrają tu właściwie nie wielką rolę ze względu na ogólny rodzaj osiedli wiejskich, pozbawionych przeważnie charakteru przemysłowego lub specjalnego.

Jeżeli na obszarze działania straży utworzonej wspólnie dla kilku osiedli znajdują się osiedla fabryczne, to w tym wypadku w osiedlach tych należałoby utworzyć oddziały straży (samoistne jednostki) mające swą stałą siedzibę w osiedlu fabrycznym i zapewniające mu przez to szybką pomoc na wypadek pożaru. Utworzenie samoistnego oddziału w osadzie fabrycznej wskazane jest zwłaszcza w takich wypadkach, gdy istniejące w osiedlu przedsiębiorstwo, zakład lub instytucja zostanie zwolniona w całości lub częściowo od obowiązku utrzymywania własnej straży prywatnej, w myśl art. 37 ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami, wzamian za ponoszenie na rzecz gminy pewnych opłat.

Do § 2.

Przy ustalaniu rozmieszczenia oddziałów straży na terenie gminy miejskiej, której obszar wynosi ponad 50 km. kwadratowych względnie przy rozmieszczaniu oddziałów straży wspólnej dla kilku osiedli, miasto lub obszar działania straży wspólnej należy podzielić na rejony bezpieczeństwa o ile to możliwe o jednakowym obszarze i za siedzibę oddziału obrać miejsce leżące bądź we środku obszaru działania oddziału bądź też w tej jego części, która jest najbardziej narażona na niebezpieczeństwo pożaru (skupisko fabryk, zakładów przemysłowych, warsztatów i t. p.).

Przy ustalaniu rejonu byłoby najwłaściwiej brać pod uwagę te dzielnice miasta lub te osiedla, które posiadają zbliżony do siebie charakter zabudowania, uprzemysłowienia, zaopatrzenia wodnego i t. p. przez co ułatwiłoby się w dużym stopniu zaopatrzenie oddziału w odpowiedni rodzaj sprzętu ratowniczego.

Ważnym momentem będą również warunki terenowe umożliwiające względnie utrudniające możność szybkiego dojazdu oddziału na miejsce pożaru. Z tych względów należy unikać, o ile jest to możliwe tworzenie rejonu rozdzielonego takimi przeszkodami jak: tory kolejowe, rzeki, kompleksy zwartych budowli w miastach, arterie o specjalnie ożywionym ruchu w miastach i t. p.

Do § 3 i 4.

Tworzenie okręgowych pogotowi pożarnych należy narazie ograniczyć do straży zmotoryzowanych o czym była mowa wyżej. W związku z tym podaje się zasadnicze wytyczne którymi kierować się należy przy ustalaniu siedzib etc. pogotowi okręgowych.

Pogotowia są specjalnym rodzajem straży pożarnych, których zasadniczym przeznaczeniem jest wspomaganie sąsiednich straży pożarnych w wypadkach większych pożarów lub innych klęsk żywiołowych, gdy straże nie będą mogły same, własnymi pozostającymi w ich dyspozycji środkami, nieść skuteczną pomoc i ratunek, a co łatwiej będzie mogło uskutecznić okręgowe pogotowie pożarne wyposażone w zmotoryzowane środki przewozowe, odpowiedni sprzęt motorowy i dużą ilość węży tłocznych.

Jeśli chodzi o siedzibę okręgowego pogotowia to jakkolwiek rozporządzenie (§ 3) przyjmuje zasadę, że byłoby najbardziej wskazane, aby siedziba ta leżała możliwie w środku obszaru działania pogotowia, to jednak biorąc pod uwagę tę okoliczność, że niektóre osiedla mogą być bardziej narażone na niebezpieczeństwo pożaru lub innej klęski np. ze względu na większe uprzemysłowienie, czy większe zaludnienie, lub ze względu na rodzaj budynków, sposób ich pokrycia bądź skupienia, lub wreszcie ze względu na możliwość powodzi i wylewu, może być pożądane utworzenie siedziby pogotowia raczej w pobliżu tej części obszaru działania pogotowia, która jest najbardziej narażona na niebezpieczeństwo klęsk żywiołowych.

Ustalając miejsce siedziby pogotowia brać należy pod uwagę warunki drogowe, ułatwiające lub utrudniające dojazd do osiedli leżących w zasięgu działania pogotowi oraz łatwość zaalarmowania pogotowia o powstałym niebezpieczeństwie.

Jak to wynika z postanowienia § 4 rozporządzenia obszar działania okręgowego pogotowia pożarnego, powinien być dostosowany do jego możności udzielenia *szybkiej* pomocy wszystkim osiedlom objętym działalnością pogotowia. Będą tu więc brane pod uwagę przede wszystkim dwa zasadnicze elementy: 1) wielkość danego obszaru i 2) łatwość dojazdu do wszyst-

kich osiedli, którym pogotowie będzie niosło pomoc i ratunek w razie potrzeby. Od tych dwuch zasadniczych elementów zależeć będzie skuteczność akcji pogotowia, one bowiem zdecydują o pokonaniu dwuch najbardziej istotnych w tym wypadku przeszkód to jest czasu i przestrzeni, a w konsekwencji o szybkim przyjeździe pogotowia na miejsce zagrożone niebezpieczeństwem.

Odrębność warunków miejscowych na obszarze poszczególnych powiatów i gmin jak: stan i rodzaj dróg, ich ilość i rozgałęzienie, łatwość zaalarmowania pogotowia o potrzebie udzielenia pomocy, wreszcie sam jego charakter zawodowy czy ochotniczy i cały szereg innych warunków składających się na wcześniejsze czy późniejsze przybycie pogotowia na miejsce pożaru, uniemożliwiają stworzenie wspólnego kryterium, które należałoby wziąć pod uwagę przy określeniu obszaru działania okręgowego pogotowia. Niemniej jednak, za punkt wyjścia byłoby najwłaściwiej wskazane wziąć okres czasu w którym pogotowie powinno przybyć na miejsce zagrożone niebezpieczeństwem, ustalając ten okres najwyżej na 20—25 minut od chwili zaalarmowania pogotowia o konieczności przybycia z pomocą i ratunkiem. Konsekwencją tego będzie za tym objęcie działalnością pogotowia tych wszystkich osiedli, które leżą od miejsca jego siedziby w takiej odległości, dla przebycia której pogotowie okręgowe zużyje najwyżej 20—25 minut czasu.

Utworzenie okręgowego pogotowia pożarnego na wniosek zainteresowanych gmin, wymaga zatwierdzenia starosty, po wysłuchaniu opinii tych gmin i wydziału powiatowego art. 9 ust. (5) ustawy. Przed powzięciem w tej sprawie decyzji, starosta powinien zbadać: 1) czy utworzenie pogotowia jest uzasadnione art. 9, ust. (1), 2) czy siedziba pogotowia i obszar jego działania odpowiadają wyżej wyszczególnionym warunkom, 3) czy pogotowie jest wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj sprzętu w stosunku do potrzeb lokalnych i 4) czy koszty utrzymania pogotowia w stosunku do potrzeb poszczególnych gmin są ustalone właściwie i proporcjonalnie.

III. Liczebność straży i pogotowi.

Do § 5 i § 7 ust. 2.

Organizacja wewnętrzna straży i pogotowi pożarnych opiera się na zasadniczych jednostkach — plutonach, które stanowią podstawę dla ustalenia liczebności straży w zależności od stopnia niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk na obszarze działania straży.

Rozporządzenie ustala skład plutonu na 25 ludzi wyposażonych w odpowiedni sprzęt i środki przewozowe, zdolnych do przeprowadzenia samodzielnej akcji ratunkowej w wypadkach pożarów lub innych klęsk żywiołowych.

W wyjątkowych wypadkach (§ 7 ust. 2) mogą być od tej zasady stosowane odstępstwa przez tworzenie straży w liczbie conajmniej 8 ludzi w zmianie służbowej, wyposażonych w odpowiedni sprzęt i środki przewozowe. Tworzenie straży mniejszej liczebnie od jednego plutonu (w składzie jednej czy dwu sekcji) będzie przedewszystkim możliwe w miejscowościach wiejskich i małych miasteczkach, gdzie względy lokalne, a zwłaszcza gęsta sieć straży pożarnych sąsiednich i łatwość udzielenia przez te straże szybkiej pomocy w razie większego pożaru, umożliwią przeprowadzenie skutecznej akcji ratowniczej. Tworzenie straży miejscowej mniejszej liczebnie od plutonu wymagać będzie zezwolenia wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, które może być udzielane tylko w wypadkach niemożności ponoszenia przez gminę tych świadczeń i obowiązków jakie wynikają dla gmin z art. 25 i 35 ustawy w stosunku do straży zawodowych, przymusowych i ochotniczych jeśli te zostaną uznane za straże o charakterze miejscowym. Przez niemożność utrzymania straży w składzie przewidzianym w § 5 należy więc rozumieć nietylko niemożność jej całkowitego utrzymania (np. utrzymania straży zawodowej) lecz również niemożność ponoszenia świadczeń pieniężnych na rzecz straży i utrzymania jej w odpowiednim stanie sprawności i gotowości bojowej.

Jeśli chodzi o tworzenie okręgowych pogotowi pożarnych w składzie mniejszym liczebnie jak jeden pluton, to mogą one być tworzone w zasadzie tam gdzie obszar ich działania nie będzie obejmował całego powiatu, lecz tylko kilka gmin, w razie bowiem powstania większego pożaru lub innej klęski jednocześnie w dwu lub więcej osiedlach, pogotowie takie ze względu na małą liczebność i niedostateczną ilość sprzętu nie będzie mogło na obszarze całego powiatu nieść dostatecznej pomocy strażom, które tej pomocy potrzebować będą.

Rozporządzenie wprowadza pojęcie zmiany służbowej przez którą należy rozumieć w strażach, których członkowie pełnią swą służbę zawodowo, zespół ludzi będących w stałej gotowości bojowej i nie wydalających się po za określony obszar, a w stowarzyszeniach ochotniczej straży pożarnej ten zespół ludzi z pośród czynnych członków stanowiących właściwy korpus straży pożarnej, którzy gotowi będą zawsze w razie alarmu przybyć niezwłocznie na oznaczone miejsce zbiórki w celu niesienia pomocy i ratunku. Dlatego też jednym z warunków, który uzasadni nadanie straży ochotniczej charakteru straży miejscowej, będzie odpowiednia organizacja służby wewnętrznej w straży, dzięki której pewna ilość ludzi mimo swych stałych zajęć zawodowych i pracy, będzie mogła jednak pozostawać w gotowości bojowej i stworzyć w razie potrzeby zespół w składzie co najmniej jednej sekcji. Będzie to możliwe do przeprowadzenia przez utworzenie, w drodze wzajemnego porozumienia między członkami straży ochotniczej, pewnej kolejności w pełnieniu służby, co jest konieczne z uwagi na charakter straży miejscowej i jej specjalne zadania.

Do § 6.

Przed ustaleniem ilości plutonów w strażach i pogotowiach, przełożeni gmin przy współudziale naczelników straży pożarnych powinni szczegółowo zbadać te wszystkie elementy wymienione w § 6, które składają się łącznie na pojęcie stopnia niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk na obszarze działania straży lub pogotowia.

Podobnie jak przy ustalaniu obszaru działania okręgowego pogotowia pożarnego tak i przy określeniu stopnia niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk na terenie danego osiedla powstaje duża trudność stworzenia wspólnego kryterium tego pojęcia, bowiem stopień niebezpieczeństwa uzależniony będzie wyłącznie tylko od szeregu częstokroć całkowicie odmiennych, a w dodatku dość często zmieniających się warunków lokalnych na terenie poszczególnych gmin i powiatów. Ograniczyć się więc przeto należy tylko do ramowych wskazówek i wytycznych wyjaśniających ogólnie przyczyny składające się łącznie na pojęcie stopnia niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk.

Jeśli chodzi o wielkość obszaru działania straży lub pogotowia i liczbę mieszkańców na tym obszarze zamieszkałych, to elementy te o tyle będą miały wpływ na liczbę plutonów w straży czy pogotowiu, że liczba pożarów na większym obszarze będzie oczywiście większa, a poza tym istnieje jeszcze możliwość wybuchu pożarów jednocześnie w kilku miejscach, z czym należy się liczyć zwłaszcza w ośrodkach uprzemysłowionych i w osiedlach wiejskich w okresach największej palności, jaka przypada na miesiące maj—sierpień.

W dużej mierze na liczebność straży lub pogotowia wpłynie również sposób zabudowania osiedli. Jeśli chodzi o czynniki, które składają się na pojęcie zabudowania w odniesieniu do stopnia niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk, to przede wszystkim wymienić należy: 1) gęstość zabudowania, co decyduje zasadniczo o pożarach masowych lub pojedynczych, 2) materiał z jakiego są budowane pomieszczenia, a zwłaszcza pokrycia dachów (ogniotrwałe lub nieogniotrwałe), 3) rodzaj budynków w zależności od ich przeznaczenia np. budynki przeznaczone do użytku publicznego (szpitale, hotele, szkoły, teatry, kinematografy, budynki przeznaczone na zebrania publiczne), budynki przemysłowe (fabryki, warsztaty, huty, składy towarowe) i wreszcie 4) budynki mieszkalne.

Wszystkie te czynniki należy więc brać szczegółowo pod uwagę przy ustalaniu liczebności straży.

Co się tyczy trzeciego czynnika, jaki wpłynąć musi na liczebność straży. t. j. stanu zaopatrzenia wodnego w osiedlu — to czynnik ten będzie o tyle decydował o liczebności straży, że w zależności od dostatecznego lub niedostatecznego zaopatrzenia osiedla w wodę, pozostawać będzie ilość i rodzaj sprzętu gaśniczego i wodnego oraz środków przewozowych, co z kolei wpłynąć musi na zwiększenie lub zmniejszenie obsługi tego sprzętu, dostosowanego liczebnie do czynności związanych z jego uruchomieniem. W osiedlach o wystarczającym zaopatrzeniu wodnym dla celów obrony przeciwpożarowej ilość tej obsługi i czynności jej przy dostarczeniu środka gaśniczego—wody, będą ograniczone do minimum w porównaniu z pracami tej obsługi w czasie pożaru w osiedlu niedostatecznie zaopatrzonym w wodę, gdzie z reguły zajdzie potrzeba dowożenia wody w beczkowozach, przepompowywania jej z daleko położonych zbiorników zapomocą kilku motopomp czy sikawek, ewentualnego tworzenia łańcuchów wodnych i t. p. sposobów dostarczania wody, wymagających liczniejszej obsługi i większej ilości sprzętu wodnego, gaśniczego i środków przewozowych.

Przechodząc z kolei do omówienia charakteru przemysłowego osiedla—stanowiącego jeden z zasadniczych elementów wpływających na stopień niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk—podkreślić należy, że o zagrożeniu pożarowym decydować przede wszystkim będzie rodzaj i charakter produkcji danego zakładu przemysłowego, przedsiębiorstwa czy instytucji oraz ilość tych zakładów i przedsiębiorstw znajdujących się na obszarze działania straży czy pogotowia.

Ostatnim wreszcie momentem wpływającym m. in. na liczebność straży lub pogotowia będzie charakter specjalny obszaru objętego działalnością straży. O charakterze tym rozstrzygać będzie zarówno położenie osiedli (np. położenie nadgraniczne, położenie w bliskości wód zagrażających wylewem), jak i ilość i rodzaj obiektów o specjalnym przeznaczeniu jak budynki państwowe, szpitale, elektrownie, gazownie, wodociągi, budynki stacyjne, których znaczenie jest specjalnie ważne ze względów użyteczności publicznej. Za osiedla o charakterze specjalnym należy również uważać uzdrowiska, posiadające charakter użyteczności publicznej w rozumieniu ustawy z dn. 23.III. 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 31 poz. 254).

Do § 7 ust. 1.

Jeśli chodzi o przyczyny, które mogą spowodować zmniejszenie liczby plutonów to nie wymagają one bliższego omówienia z wyjątkiem pkt. 4 dotyczącego urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się na obszarze działalności straży lub pogotowia. Przez urządzenia te należy rozumieć przede wszystkim wszelkie urządzenia zapobiegające powstawaniu pożaru względnie ułatwiające jego ugaszenie w zarodku bez współudziału straży pożarnej. Do urządzeń tych zaliczyć należy: specjalne instalacje wodne, tryskacze, łapacze kurzu, ekshaustery, automatyczną sygnalizację pożarową, gaśnice i t. p. środki zabezpieczające nieruchomości na wypadek pożaru.

Do § 8.

Przy sporządzaniu planu rozmieszczenia i liczebności straży i pogotowi i ustalaniu liczby plutonów, przełożeni gminy powinni zasięgać fachowej opinii naczelników straży pożarnych. W razie zmiany warunków określających stopień niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk na obszarze działania straży, plany o których mowa w § powinny być poddane szczegółowej rewizji i odpowiednio uzupełnione.

Przed zatwierdzeniem planów władze powinny przeprowadzić przy pomocy fachowych pożarniczych organów inspekcyjno-instrukcyjnych Związku Straży Pożarnych R. P. szczegółowe zbadanie stopnia niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk na obszarze gminy w celu ustalenia, czy plany te odpowiadają miejscowym warunkom. Przy zatwierdzaniu planu rozmieszczenia straży na terenie danej gminy, należy brać pod uwagę rozmieszczenie straży na terenie gmin sąsiednich w celu ustalenia czy odpowiada ono zasadom regulaminu współdziałania poszczególnych gmin przy zapobieganiu i tłumieniu pożarów i innych klęsk na obszarze powiatu (art. 30 ust. (2)).

W razie stwierdzenia, że plany nie odpowiadają warunkom miejscowym, władza może zarządzić uzupełnienie względnie przerobienie planów według udzielonych przez siebie wyjaśnień lub wskazówek.

IV. Zaopatrzenie straży i pogotowi w sprzęt.

Do § 9—11.

Rodzaj i ilość sprzętu technicznego w jaki należy zaopatrzyć straż pożarną lub pogotowie uzależnione są od stopnia niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk na obszarze działania straży lub pogotowi i przystąpienie przez przełożonego gminy do opracowania szczegółowego wykazu niezbędnego sprzętu powinno nastąpić dopiero po zatwierdzeniu przez władzę planu rozmieszczenia i liczebności straży i liczby plutonów czy sekcji; przy czym, wyposażenie w sprzęt pogotowia okręgowego powinno być uzgodnione wspólnie przez wszystkich przełożonych tych gmin, które stanowić będą obszar działania okręgowego pogotowia. Opracowanie wykazu sprzętu powinno się odbywać przy współudziale naczelników straży, których zdanie, jako fachowców, powinno być brane pod uwagę, przy czym należy zasięgać fachowej opinii właściwych pożarniczych organów instrukcyjno-inspekcyjnych Związku Straży Pożarnych R. P.

Przy opracowywaniu przez przełożonego gminy szczegółowego wykazu ilości i rodzaju sprzętu potrzebnego dla każdej straży lub pogotowia w zależności od warunków lokalnych, brać należy za ogólną podstawę wzorowe zestawy sprzętu, które będą ustalone w osobnym zarządzeniu i które zawierać będą minimalne zestawienie zasadniczego rodzaju i ilości tego sprzętu w jaki powinien być wyposażony każdy pluton (względnie sekcja w strażach o których mowa w § 7 ust. 2) bez względu na warunki lokalne.

W wielu więc wypadkach zajdzie konieczność uzupełnienia zestawów wzorowych innym sprzętem lub większą jego ilością, w zależności od potrzeb i warunków miejscowych, które składają się na stopień niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk na danym terenie. Niezależnie więc od rodzaju i ilości sprzętu wymienionego w zestawach wzorowych może zajść potrzeba uzupełnienia sprzętu straży czy pogotowia dalekosiężnymi drabinami mechanicznymi, które będą konieczne w dużych miastach o wysokich budowlach, specjalnymi aparatami gaśniczymi, reflektorami, aparatami wentylacyjnymi, specjalnymi samochodami do przewozu tego sprzętu, autocysternami lub większą ilością beczkowozów, co niezawodnie będzie konieczne w osiedlach pozbawionych dostatecznej ilości wody dla celów przeciwpożarowych, sprzętem dla celów łączności (np. małe aparaty radiowe nadawczo-odbiorcze w samochodach), sprzętem koniecznym przy akcji ratowniczej w wypadkach powodzi i t. p.

Ilość i rodzaj sprzętu ratowniczego stanowiącego wyposażenie dla każdego plutonu, ustalone zestawem wzorowym, należy tak rozmieścić na poszczególnych samochodach względnie wozach strażackich, aby każdy z nich stanowił w zasadzie dzięki swemu wyposażeniu i ilości ludzi jednostkę zdolną do przeprowadzenia, przy pomocy posiadanych środków, akcji gaśniczej przy użyciu co najmniej dwuch prądów wody, akcji ratowniczej, wywiadowczej, likwidacji pożaru i t. p. Oczywiście, że tak pojęta zdolność jednostki będzie wystarczająca tylko do zwalczenia takiego pożaru lub innej klęski, przy których użycie większej ilości sprzętu przewidzianego dla całego plutonu, będzie zbędne.

Do § 12.

Jak wspomniano w uwagach ogólnych instrukcji, gminy (w myśl art. 25 p. 2 ustawy) obowiązane są do dostarczenia miejscowym strażom pożarnym odpowiednich pomieszczeń (remiz strażackich) w których będzie przechowywany sprzęt techniczny straży.

Do obowiązków gminy będzie również należało dostarczenie straży miejscowej odpowiednich środków na utrzymanie tego sprzętu w takim stanie, aby sprzęt ten był zawsze zdolny do użycia przy akcji ratowniczej, natomiast sama konserwacja sprzętu należy do naczelnika straży pożarnej, odpowiedzialnego za swe czynności przed zarządem straży i przed przełożonym gminy, sprawującym bezpośrednią kontrolę nad działalnością miejscowych straży i okręgowych pogotowi pożarnych.

W celu zapewnienia możności natychmiastowego użycia sprzętu do akcji ratowniczej, klucze od pomieszczeń ze sprzętem powinny

być tak przechowywane przez naczelnika straży lub jego zastępcę, aby w każdej chwili pomieszczenia te mogły być otwarte. W tym celu byłoby najwłaściwiej przechowywać klucze w bezpośrednim sąsiedztwie remizy, lub też w oszklonych i odpowiednio zabezpieczonych szafkach lub skrytkach umieszczonych obok drzwi wejściowych remizy. Przechowywanie kluczy w mieszkaniach naczelników straży lub ich zastępców, jeśli nie mieszkają oni w pobliżu pomieszczeń ze sprzętem, jest niedopuszczalne.

V. Uznanie straży ochotniczych lub prywatnych za miejscowe.

Do § 13 — 15.

Nadanie charakteru miejscowego następuje w formie zarządzenia skierowanego do właściwej gminy i do zainteresowanej straży. Przed wydaniem zarządzenia władza winna zasięgnąć opinii zainteresowanej gminy i wydziału powiatowego oraz przeprowadzić przy pomocy pożarniczych fachowych organów inspekcyjnych lub instrukcyjnych Związku Straży Pożarnych R. P. szczegółową inspekcję straży, w celu stwierdzenia, czy straż odpowiada warunkom przewidzianym w § 13 rozporządzenia.

(—) Michałowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

39.

PISMO OKÓLNE

z dnia 5 marca 1938 r.

o specjalnym podatku od wynagrodzeń w okresie od 1.IV 1938 r. do 31.III 1939 r.

(Nr GB. 10-20).

Do

Urzędów Wojewódzkich, Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę, P. P. Starostów oraz Prezydentów Miast.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i stosowania poniżej umieszczone pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 2 marca 1938 r. L. D. III. 3053/3/38 w sprawie specjalnego podatku od wynagrodzeń w okresie od 1 kwietnia 1938 r. do 31 marca 1939 r.

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU MINISTRA

Otrzymują ponadto:

Komenda Główna Policji Państwowej,
Główny Urząd Statystyczny,
Korpus Ochrony Pogranicza,
Państwowe Zakłady Wodociągowe na Górnym Śląsku w Katowicach.

MINISTER SKARBU
L. D. III. 3053/3/38

Warszawa,
dnia 2 marca 1938 r.

Zmiana przepisów o specjalnym podatku od wynagrodzeń

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu, Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw

w miejscu.

Ministerstwo Skarbu komunikuje, iż uchwalony przez Sejm i Komisję Budżetową Senatu art. 12 projektu ustawy skarbowej na okres od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939, która wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r., zawiera następujące przepisy:

„(1) Przedłuża się do dnia 31 marca 1939 r. dla celów równowagi budżetowej moc obowiązującą dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 503) ze zmianami, wprowadzonymi ustawą z dnia 30 marca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 187) oraz wynikającymi z artykułu niniejszego.

(2) podatek ten będzie pobierany od wynagrodzeń:

a) wypłacanych w czasie od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r. bez względu na to, za jaki czas wynagrodzenia te przypadają,

b) wypłacanych za czas od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r. bez względu na czas wypłaty, według następujących skal:

1) przy wynagrodzeniach wolnych od państwowego podatku dochodowego oraz od opłat emerytalnych lub składek na rzecz ubezpieczeń społecznych:

stopień	Wysokość wynagrodzenia wypłacanego w ciągu miesiąca w złotych		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
1	150	200	3
2	200	250	5
3	250	500	8
4	500	1.000	11
5	1.000	2.000	17
6	2.000		25

2) przy wynagrodzeniach, od których opłaca się państwowy podatek dochodowy, opłaty emerytalne lub składki na rzecz ubezpieczeń społecznych, albo też niektóre z tych obciążeń:

stopień	Wysokość wynagrodzenia wypłacanego w ciągu miesiąca w złotych		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
1	165	220	2
2	220	560	5
3	560	1.150	7
4	1.150	2.350	10
5	2.350		15

(3) Określone w art. 3 pkt. 1) lit. a) i b) dekretu z dnia 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 503) stawki wynagrodzeń wolnych od podatku specjalnego podwyższa się ze 100 zł do 150 zł i ze 110 zł do 165 zł.

(4) Rada Ministrów może, na wniosek Ministra Skarbu, w drodze rozporządzeń skracać terminy, określone w ust. (2) lit. a) i b), obniżać stopy procentowe, ustalone w ust. (2) pkt. 1) i 2) oraz podwyższać stawki od wynagrodzeń wolnych od podatku specjalnego.

(5) Związki samorządu terytorialnego, związki międzykomunalne (celowe) oraz przedsiębiorstwa, banki, zakłady i instytucje tych związków, Związek Rewizyjny Samorządu Terytorialnego, komunalne kasy oszczędności i banki komunalne mogą, działając zgodnie z ustawą o finansach komunalnych, nie pobierać podatku specjalnego od wynagrodzeń, wypłacanych ze swoich funduszów".

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo Skarbu uprasza o wydanie zarządzeń podległym władzom i urzędom oraz podległym nadzorowi instytucjom prawno-publicznym, objętym przepisami o specjalnym podatku od wynagrodzeń, przygotowujących pobór tego podatku według norm ustalonych w ustępach 1, 2 i 3 przytoczonego art. 12 projektu ustawy skarbowej.

O uchwaleniu powyższego przepisu ustawy przez Izby Ustawodawcze nastąpi oddzielne zawiadomienie.

(—) E. Kwiatkowski
MINISTER

40

PISMO OKÓLNE

z dnia 11 marca 1938 r.

o pośrednictwie PAT w zakresie ogłoszeń i stosunek do dzienników wojewódzkich

(Nr GB. 9-38)

Do
Urzędów Wojewódzkich i Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i stosowania poniżej umieszczone wyjaśnienie Prezydium Rady Ministrów z dnia 2 marca 1938 r. w sprawie pośrednictwa Polskiej Agencji Telegraficznej w zakresie przekazywania prasie płatnych ogłoszeń i stosunku do Dzienników Wojewódzkich.

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU MINISTRA

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW
Warszawa, dnia 2 marca 1938 r.
Nr 33-2 63.

Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Prezydium Rady Ministrów komunikuje, iż w związku z pismem Ministerstwa z dnia 19 listopada 1936 r. Nr GB. 12/pozn./3 Pan Prezes Rady Ministrów polecił wyjaśnić, że prawo pośrednictwa Polskiej Agencji Telegraficznej w zakresie przekazywania prasie płatnych ogłoszeń urzędów i instytucyj państwowych, ustalone w § 4 statutu PAT, nie stosuje się do Dzienników Wojewódzkich, jako wydawnictw urzędowych.

W przypadkach, gdy urzędy i instytucje państwowe zechcą korzystać z pośrednictwa PAT w przekazywaniu ogłoszeń do Dzienników Wojewódzkich, PAT uprawniona jest wtedy do pobierania należności na pokrycie kosztów pośrednictwa.

(—) W. Hübner
DYREKTOR BIURA USPRAWNIENIA ADMINISTRACJI.

41.

PISMO OKÓLNE

z dnia 12 marca 1938 r.

o zaliczkach na uposażenie.

(Nr G. B. 11-23-2).

Do
Urzędów Wojewódzkich i Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i stosowania poniżej umieszczone zarządzenie Pana Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 marca r. b. Nr 42-2/88 w sprawie spłaty zaliczek na uposażenie.

Powołane w tym zarządzeniu poprzednie pisma podane były pismami okólnymi Ministerstwa Spraw Wewnętrznych: z 5 marca r. b. Nr GB. 10/20 oraz z 11 października 1937 r. Nr GB. 11/20-6 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 28, poz. 211).

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU MINISTRA

Otrzymują nadto:
Komenda Główna Policji Państwowej,
Główny Urząd Statystyczny.
Korpus Ochrony Pogranicza,
Państwowe Zakłady Wodociągowe na Górnym Śląsku w Katowicach.

PREZES RADY MINISTRÓW
Nr 42-2/88
Warszawa, dn. 10 marca 1938 r.

OKÓLNIK Nr 7.

Do
wszystkich P. P. Ministrów w Warszawie.

Nawiązując do pisma Pana Ministra Skarbu z dnia 2 marca 1938 r. Nr D. III. 3053/3/38 zawierającego tekst uchwalonego przez Sejm i Komisję Budżetową Senatu, art. 12 projektu ustawy skarbowej, na podstawie którego została

przedłużona, ze zmianami wynikającymi z tego artykułu, do dnia 31 marca 1939 r. moc obowiązująca dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 503)— wstrzymuję wejście w życie postanowień pkt. III okólnika z dnia 25 lutego 1936 r. Nr 42-2/28, dotyczących terminu spłaty zaliczek na uposażenie w pełnej wysokości raty normalnej i przedłużam do dnia 31 marca 1939 r. okres ulgowych spłat zaliczek na uposażenie w wysokości 40% wzgl. 50% raty normalnej, ustalony ustępem przedostatnim okólnika mego z dnia 5 października 1937 r. Nr 42-2/78. W razie jednak wykorzystania przez Radę Ministrów uprawnienia przewidzianego w ust. (4) art. 12 projektu ustawy skarbowej i skrócenia w drodze rozporządzenia terminu pobierania podatku specjalnego—spłata zaliczek na uposażenie zostanie odpowiednio zmodyfikowana.

(—) Sławoj Składkowski
PREZES RADY MINISTRÓW

42.

PISMO OKÓLNE

z dnia 12 marca 1938 r.

o opłatach od ogierów nieuznanych.

(Nr. SF. 66-4-1)

Do
P. P. Wojewodów.

Właściciele ogierów nieuznanych obowiązani są uiszczać na rzecz izb rolniczych opłatę w wysokości 50 zł. od każdego nieuznanego ogiera za każdy rok kalendarzowy; opłatę tę pobierają zarządy gmin za wynagrodzeniem w wysokości 25% pobranych opłat (art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o nadzorze nad hodowlą koni—Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 284). Termin uiszczenia opłat od ogierów nieuznanych ustalony został na czas do 31 marca tego roku, za który opłata przypada (§ 19 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 2 lipca 1935 r. — Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 339). Wpływy z opłat, wniesionych do dnia 31 marca włącznie, zarząd gminy powinien, po potrąceniu na swą rzecz 25%, najpóźniej do dnia 30 kwietnia przekazać właściwej izbie rolniczej wraz z wtórnikami pokwitowań oraz z odpisem wykazu ogierów, podlegających opłacie, według stanu z dnia 31 marca. Wpływy zaś z opłat, wniesionych po dniu 31 marca oraz wpływy uzyskane w drodze egzekucji opłat zarząd gminy powinien po potrąceniu na swą rzecz 25% przekazywać izbie rolniczej w końcu każdego miesiąca wraz z wtórnikami pokwitowań, podając od kogo i za jakie ogiery opłata została ściągnięta (§ 24 wyżej powołanego rozporządzenia i § 7 Instrukcji Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 lutego 1936 r. — Dz. Urz. Min. Roln. i R. R. Nr 4, poz. 26).

Wpływy z opłat od ogierów nieuznanych stanowią poważne źródło dochodów dla izb rolniczych, są przeznaczane z reguły na popieranie hodowli koni, a ich rygorystyczne ściąganie powinno wpłynąć dodatnio na wyeliminowanie z hodowli krajowej szkodliwych dla jej rozwoju nieodpowiednich reproduktorów. Dotychczas ściąganie opłat nie szło sprawnie, nie dając w rezultacie wyników, jakie na tej drodze zamierzano osiągnąć. Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych prosi P. P. Wojewodów o wydanie zarządzeń, zmierzających do rygorystycznego stosowania przez zarządy gmin wyżej przytoczonych przepisów, gdyż motywy wprowadzenia omawianych opłat były nie tyle natury fiskalnej, ile jako środek, prowadzący do wytępienia ogierów szkodliwych. Właściciel ogiera ma zawsze możność uniknięcia opłaty przez wytrzebienie ogiera we właściwym czasie.

Zarządzenie niniejsze nie dotyczy obszaru miast: Bydgoszczy, Częstochowy, Katowic, Krakowa, Lwowa, Łodzi, Poznania, Sosnowca, Warszawy i Wilna, gdyż ogiery nieuznane, które mają miejsce stałego postoju w tych miastach wolne są od opłat (§ 20 ust. I lit. b wyżej powołanego rozporządzenia).

(—) Podwiński
DYREKTOR DEPARTAMENTU

43.

PISMO OKÓLNE

z dnia 16 marca 1938 r.

w sprawie postępowania ze znalezionymi ptakami obrączkowanymi.

(Nr. GL. 80-77).

Do
P. P. Wojewodów i Starostów.

Międzynarodowa akcja obrączkowania ptaków prowadzona jest na terenie Polski przez Stację Badania Wędrówek Ptaków przy Państwowym Muzeum Zoologicznym w Warszawie.

Metoda obrączkowania ptaków daje wówczas wyniki naukowe, gdy obrączki znalezione na ptakach zwracane są przez ludność do instytucji ornitologicznych.

Dla uświadomienia ludności w tej dziedzinie Stacja Badania Wędrówek Ptaków przygotowała plakat informacyjny, który we własnym zakresie roześle w odpowiedniej ilości wszystkim starostwom powiatowym z prośbą o polecenie podległym związkom samorządowym wywieszenia tych plakatów w swoich urzędach w miejscach dostępnych i widocznych dla interesantów.

Plakaty, które nadejdą w kwietniu r. b., należy rozpowszechnić zgodnie z prośbą i wskazówkami udzielonymi przez Stację Badania Wędrówek Ptaków w Warszawie (ul. Wilcza 64).

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, iż akcja zbierania obrą-

czek nie może powodować niszczenia ptactwa podlegającego ochronie, czy to ze względów zwyczajowych, czy też rolniczych.

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU MINISTRA

44.

PISMO OKÓLNE

z dnia 16 marca 1938 r.

o zakazie wypożyczania inwentarza

(Nr GB. 44-42).

Do

Urzędów Wojewódzkich (z wyjątkiem śląskiego), Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę oraz P. P. Starostów.

Jak stwierdziły organa Kontroli Państwowej — w poszczególnych województwach miały miejsce wypadki wypożyczania przez Starostwa i Urzędy Wojewódzkie różnym organizacjom i instytucjom społecznym lub urzędniczym przedmiotów inwentarza często wartościowych, m. in. mebli i maszyn do pisania.

Postępowanie takie jest oczywiście sprzeczne z ogólnymi zasadami gospodarki państwowej i tym bardziej niedopuszczalne, że z drugiej strony Urzędy Wojewódzkie dość często występują do Ministerstwa z wnioskami o zakupienie nowych maszyn do pisania lub mebli, pomimo znanych im trudności przy wyjednywaniu kredytów na te cele.

Wobec powyższego Ministerstwo prosi o bezwzględne — bez żadnych wyjątków stosowanie zakazu wypożyczania przedmiotów inwentarza, odebranie wypożyczonego ewentualnie inwentarza oraz przestrzeganie przepisów obowiązujących przy sprzedaży, wymianie lub odstąpieniu przedmiotów zbędnych oraz odpisaniu z ksiąg inwentarzowych przedmiotów zniszczonych (okólnik Nr 98 z 18 czerwca 1930 r.—Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 387).

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU MINISTRA

45.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 534) udzielam Towarzystwu Przyjaciół Przedszkoli (Warszawa, ul. Marszałkowska 53 a m. 24) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki według załączonego wzoru [1]).

Odznaka może być używana jako odznaka członkowska do noszenia w klapie.

Za odznaki członkowskie Zarząd pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 2 zł.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia osobom, nie będącym jego członkami jest zakazane.

(Warszawa, d. 16 marca 1938 r. Nr AP. 3-120).

ZA MINISTRA
(—) Nakoniecznikow-Klukowski
PODSEKRETARZ STANU

[1]) Nie przedrukowano.

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 11 marca Nr 16 Rok 1938

Poz. 111. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 16 lutego 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych w sprawie przepisów o zapobieganiu zderzeniu statków powietrznych w trudnych warunkach atmosferycznych.

Poz. 112. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 lutego 1938 r. o normach szacunku i cenach wykupu krajowego surowca tytoniowego.

Poz. 113. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Komunikacji o sposobie i terminach spłacenia obligacyj Kolei Herby — Kielce.

Poz. 114. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 lutego 1938 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 1920 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r o obywatelstwie Państwa Polskiego.

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 7 poz. 44) w brzmieniu, ustalonym art. 4 pkt 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 1920 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 320) wprowadza się zmiany następujące:

1) Art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Obywatelstwo polskie traci, kto:

1) nabył obywatelstwo państwa innego lub

2) przyjął urząd publiczny albo wstąpił do służby wojskowej w państwie obcym bez zgody właściwego wojewody (Komisarza Rządu na m. st. Warszawę), wyrażonej w przypadkach zamiaru wstąpienia do służby wojskowej w państwie obcym w porozumieniu z właściwym dowódcą okręgu korpusu.

Osoby, podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, tracą obywatelstwo polskie wskutek nabycia obywatelstwa państwa innego po zwolnieniu ich od tego obowiązku".

2) Art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Powiatowe władze administracji ogólnej wydawać będą na prośbę obywateli polskich,

nie podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, poświadczenia według wzoru Nr 3 stwierdzające, że przeciw zamierzonemu przez nich nabyciu obywatelstwa obcego nie zachodzą ze stanowiska ustaw Państwa Polskiego żadne przeszkody i że w razie nabycia obywatelstwa obcego utracą obywatelstwo polskie. Analogiczne poświadczenia według wzoru Nr 4 wydawać będą te władze osobom, podlegającym powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, jeśli osoby te uzyskały zwolnienie od tego obowiązku.

Kto pragnie otrzymać powyższe poświadczenie, złoży powiatowej władzy administracji ogólnej w oryginale lub uwierzytelnionym odpisie: metrykę urodzenia (w braku tejże inny wiarogodny dokument zastępczy), tak swoją jako też osób, które mają na zasadzie art. 13 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 44) razem z nim utracić obywatelstwo polskie, metrykę (akt) ślubu, jeśli pozostaje w związku małżeńskim, i dowód obywatelstwa polskiego.

Jeżeli wymagają tego osobne przepisy, należy również złożyć przyrzeczenie przyjęcia do związku obcego państwa.

Osoby małoletnie oraz inne osoby ograniczone w zdolności do działań prawnych powinny okazać zgodę swego przedstawiciela ustawowego.

Władze, o których mowa w ust. 1, prowadzą rejestr wydanych przez siebie poświadczeń".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załączniki do rozp. Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 26 lutego 1938 r. (poz 114).

Wzór Nr 3.

(Nazwa i siedziba władzy) (Siedziba władzy) (dnia 19 r.)

Nr

Poświadczenie.

P. (imię i nazwisko) ..

zamieszkały (a) w urodzony (a) dnia

roku w , syn (córka) (imiona i nazwisko rodziców) jego żona

urodzona dnia roku w

oraz jego (jej, ich) dzieci:

1. (imię) urodzony (a) dnia
   roku w
2. (imię) urodzony (a) dnia
   roku w
3. itd.

może (gą) nabyć obywatelstwo (wymienić jakie) bez przeszkód ze stanowiska ustaw Państwa Polskiego.

Z chwilą nabycia obywatelstwa przestanie (ną) być wyżej wymieniony (wymienione osoby) uważany (e) za obywatela (i) Państwa Polskiego.

Poświadczenie niniejsze zapisane jest we właściwym rejestrze pod Nr .

(Pieczęć władzy) (Nazwa władzy)

Podpis

Wzór Nr 4

(Nazwa i siedziba władzy) (Siedziba władzy) dnia ______ 19___ r.

Nr______

Poświadczenie.

P. (imię i nazwisko)______ zamieszkały w ______ urodzony dnia ______ roku w ______ syn (imiona i nazwisko rodziców) ______, jego żona ______ urodzona dnia ______ roku w ______ oraz jego (ich) dzieci:

1. (imię)______ urodzony (a) dnia ______
   w______
2. (imię) ______ urodzony (a) dnia
   w______
3. i t. d.

może (gą) nabyć obywatelstwo (wymienić jakie) ______ bez przeszkód ze stanowiska ustaw Państwa Polskiego.

Panu______ zostało udzielone zwolnienie od powszechnego obowiązku wojskowego wymagane ustępem ostatnim art. 11 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 44) w brzmieniu ustalonym art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 109. poz. 896), oraz art. 90 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 60, poz. 455) na podstawie decyzji (wymienić datę i liczbę zwolnienia od służby wojskowej oraz władzę, która zwolnienia udzieliła)______ ______

W razie. gdy p.______ w ciągu (wymienić okres ważności zwolnienia______. licząc od dnia doręczenia mu niniejszego poświadczenia, nie uzyska obywatelstwa obcego, zwolnienie to utraci swoją ważność.

Z chwilą nabycia obywatelstwa______ przestanie (ą) być wyżej wymieniona (e) osoba (y) uważana (e) za obywatela (i) Państwa Polskiego. O nabyciu tego obywatelstwa należy zawiadomić władzę wystawiającą niniejsze poświadczenie.

Poświadczenie niniejsze zapisane jest we właściwym rejestrze pod Nr______.

(Pieczęć władzy) (Nazwa władzy)

Podpis

Poz. 115. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 2 marca 1938 r. o tępieniu płaszczyńca buraczanego.

Na podstawie art. 2, 3, 4, 8 i 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. R. P. Nr 108, poz. 922) w brzmieniu, ustalonym art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 622) oraz ustawą z dnia 16 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 131), oraz w związku z art. 1 śląskiej ustawy z dnia 19 listopada 1934 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. Śl. Nr 20, poz. 40) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) W razie wystąpienia płaszczyńca buraczanego (Piesma quadrata Fieb) wojewoda może — na wniosek stacji ochrony roślin właściwej izby rolniczej — ustanawiać w drodze rozporządzeń obowiązek tępienia płaszczyńca buraczanego.

(2) W rozporządzeniach tych wojewoda określi każdorazowo — na podstawie wniosku stacji ochrony roślin — obszar, na którym będzie wprowadzony obowiązek tępienia płaszczyńca buraczanego, czas trwania tego obowiązku oraz tępienia płaszczyńca buraczanego.

§ 2. Do współdziałania w tępieniu płaszczyńca buraczanego oraz do nadzoru nad jego tępieniem wojewoda powoła w rozporządzeniu podległe mu władze administracji ogólnej i samorząd terytorialny oraz — na wniosek właściwej izby rolniczej — personel techniczny, wyznaczony przez tę izbę oraz przez dobrowolne organizacje rolnicze.

§ 3. Tępienie płaszczyńca buraczanego, jak również nadzór nad jego tępieniem — stosownie do przepisów rozporządzenia wojewody — na gruntach państwowych, pozostających pod nadzorem organów państwowych, należy do tych organów.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Państwa.

Poz. 116. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 marca 1938 r. w sprawie zniesienia stanowiska sędziego śledczego w Drohiczynie Poleskim.

Poz. 117. Oświadczenie rządowe z dnia 4 lutego 1938 r. w sprawie przystąpienia Transjordanii do konwencji z dnia 12 października 1929 r. o ujednostajnieniu niektórych prawideł, dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego.

Poz. 118. Oświadczenie rządowe z dnia 12 lutego 1938 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych umowy gospodarczej między Rzeczącpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 4 listopada 1935 r.

Poz. 119. Oświadczenie rządowe z dnia 12 lutego 1938 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych umowy między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 20 lutego 1937 r. w sprawie przedłużenia umowy gospodarczej między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 4 listopada 1935 r.

Poz. 120. Oświadczenie rządowe z dnia 12 lutego 1938 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych drugiego porozumienia do umowy gospodarczej między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 4 listopada 1935 r., podpisanego dnia 19 października 1936 r.

Poz. 121. Oświadczenie rządowe z dnia 12 lutego 1938 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych drugiego porozumienia do umowy gospodarczej między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 4 listopada 1935 r., podpisanego dnia 21 grudnia 1936.

Poz. 122. Oświadczenie rządowe z dnia 12 lutego 1938 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia polsko-niemieckiego z dnia 18 lipca 1936 r. dotyczącego uzupełnienia umowy gospodarczej między Polską a Niemcami z dnia 4 listopada 1935 r.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 7 marca Nr 53 Rok 1938

z 8 marca Nr 54 Rok 1938

Poz. 62. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 3 marca 1938 r. w sprawie wyboru radców przez społeczne organizacje rolnicze do Rady Białostockiej Izby Rolniczej.

z 9 marca Nr 55 Rok 1938

z 10 marca Nr 56 Rok 1938

z 11 marca Nr 57 Rok 1938

Poz. 63. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 7 marca 1938 r. w sprawie wylosowanych Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

z 12 marca Nr 58 Rok 1938

Poz. 64. Zarządzenie o nadaniu Wielkiej Wstęgi Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 65. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 66. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 67. Zarządzenie o nadaniu Brązowego Krzyża Zasługi.

z 14 marca Nr 59 Rok 1938

Poz. 68. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 7 marca marca 1938 r. w sprawie wylosowanych premii do obligacji 4% Premiowej Pożyczki Dolarowej serii III.

z 15 marca Nr 60 Rok 1938

Poz. 69. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

III. Inne wydawnictwa.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu

Nr. 6 z dnia 1 marca 1938 r.

Poz. 148

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 22 lutego 1938 r. L. D. V. 12484/1/37 w sprawie przyjmowania protokólarnych zgłoszeń płatników o przyznanie ulg podatkowych.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, iż niektóre urzędy skarbowe, w wypadkach

zgłaszania się płatników o udzielenie im ulg w spłacie podatków, odmawiają załatwienia ich próśb z tego powodu, że nie mają oni przygotowanych na piśmie podań.

Wobec powyższego, celem unormowania sposobu załatwiania spraw wyżej wymienionych, Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

1) w wypadku gdy płatnik zwracając się **osobiście** do urzędu z prośbą o udzielenie ulg w spłacie podatków nie ma przygotowanego podania na piśmie, a tylko wyraża tę prośbę ustnie — zgłoszenie takie należy przyjmować do protokółu nadając mu bieg narówni z podaniami, składanymi na piśmie;

2) celem ujednostajnienia formy przyjmowania powyższych zgłoszeń oraz uproszczenia pracy przy wydawaniu postanowień na te zgłoszenia, Ministerstwo Skarbu poleca sporządzić według załączonego wzoru *) stampilę, zawierającą wzór protokółu i postanowienia;

3) Panowie Naczelnicy Urzędów Skarbowych dopilnują, by nie zdarzały się wypadki nieprzyjęcia do protokółu zgłoszenia prośby w sprawie ulg podatkowych oraz by postanowienia na te zgłoszenia były wydawane w miarę możności niezwłocznie, chyba że zajdzie potrzeba uprzedniego zbadania stanu majątkowego petenta na miejscu. Wszelkie czynności urzędowe między poszczególnymi działami urzędu, związane z załatwianiem omawianych próśb, należy przeprowadzać w krótkiej drodze natychmiast po przyjęciu zgłoszenia prośby;

4) postanowienie urzędu na przyjętą do protokółu prośbę należy powziąć, o ile możności, bezzwłocznie i podać do wiadomości petenta zasadniczo na piśmie, z wyjątkiem tych przypadków, gdy płatnik zgodzi się na ustne ogłoszenie mu powyższego postanowienia. W tym ostatnim przypadku fakt przyjęcia do wiadomości treści postanowienia płatnik powinien stwierdzić swym podpisem na postanowieniu.

Protokół, o jakim mowa, podlega w myśl art. 140 i 147 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 64, poz. 404) opłacie stemplowej w wysokości 3 zł oraz 50 gr od każdego załącznika, o ile nie zachodzą warunki zwolnienia od opłaty na podstawie art. 142 pkt 17 powołanej ustawy. W myśl § 174 rozporządzenia wykonawczego z dnia 10 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 99, poz. 842) należy na akcie wymienić okoliczności faktyczne, z których wynika, że uiszczenie opłaty stemplowej nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego.

W zasadzie strona powinna dostarczyć znaczek stemplowy już przy spisaniu protokółu. W takim razie należy znaczek nakleić na protokóle, a w ustępie ostatnim skreślić wyrazy: „zwolniono od opłaty stemplowej . . . .".

Równocześnie Ministerstwo Skarbu poleca stosować powyższy tryb postępowania przy załatwianiu spraw, wynikających w toku postępowania egzekucyjnego.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
(—) Dr Lubowicki.

*) Nie przedrukowano.

IV. Orzecznictwo.

Przedruki ze „Zbioru Wyroków N.T.A." dział A, rocznik XV rok 1937.

Nr 1432A.

W myśl § 29 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 2 sierpnia 1934 poz. 688 Dz. Ust. w sprawie wykonania ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego, działalność dotychczasowych przełożonych obszarów dworskich jako miejscowych związków wspierania ubogich ustaje nie z dniem przekazania ich czynności na nowoutworzone gminy wiejskie w zakresie administracji publicznej, lecz w związku z ukończeniem likwidacji odnośnego rodzaju spraw majątkowych i publiczno-prawnych między właścicielami gruntów, objętych obszarem dworskim, a nowoutworzoną gminą wiejską. (Teza).

(Wyrok z 4 listopada 1937 l. rej. 186/36).

Nr 1434A.

Art. 59 prawa o postępowaniu wywłaszczeniowym poz. 776/1934 Dz. Ust. ma zastosowanie także do wywłaszczeń, dokonanych przez b. władze rosyjskie do r. 1915 włącznie. (Teza).

(Wyrok z 9 listopada 1937 l. rej. 6910/35).

Nr 1438A.

Do okresu sześciomiesięcznego czy też dziewięciomiesięcznego, z upływem którego ustaje prawo do świadczeń z powodu braku pracy (art. 57 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 listopada 1927 poz. 911 Dz. Ust. w pierwotnym brzmieniu), wliczał się czas wstrzymania świadczeń tych z powodu odbywania kary utraty wolności (art. 50 p. 3 tegoż rozporządzenia). (Teza).

(Wyrok z 9 listopada 1937 l. rej. 2287/36).

Nr 1440A.

1) Kasa Chorych, obejmująca swą działalnością oprócz okręgu powiatowego związku komunalnego także miasto, wydzielone z tego związku i stanowiące powiat miejski, nie jest odnośnie do swych członków, zamieszkałych w tym mieście, w stosunku do szpitala, należącego do tego powiatowego związku komunalnego, kasą innego okręgu w rozumieniu art. 43 p. III ust. 2 ustawy o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby z 17 maja 1929 poz. 272 Dz. Ust.

2) Okręgiem szpitalnym w rozumieniu art. 29 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej

o zakładach leczniczych z 22 marca 1928 poz. 382 Dz. Ust. jest odnośne do szpitala, utrzymywanego przez związek komunalny, terytorium danego związku komunalnego. (Tezy).

(Wyrok z 19 listopada 1937 l. rej. 5794/35).

Nr 1441A.

W przypadkach, gdy wyłączenia z art. 4 ustawy o wykonaniu reformy rolnej poz. 1/1926 Dz. Ust., wyczerpujące cały obszar danego majątku, zostały dokonane, zdaniem władzy, na skutek podania przez właściciela okoliczności, niezgodnych z istotnym stanem rzeczy, umieszczenie takiego majątku w wykazie imiennym przed uprzednim przeprowadzeniem postępowania w przedmiocie uznania dokonanych wyłączeń w trybie, przewidzianym w ust. 3 art. 17, za nieważne jest niezgodne z ustawą. (Teza).

(Wyrok z 3 grudnia 1937 l. rej. 1538/37).

Nr 1442A.

1) Upływ dwuletniego terminu, przewidzianego w art. 60 prawa budowlanego, nie stwarza sam przez się prawa strony do żądań zatwierdzenia projektowanej przez nią parcelacji.

2) Władza orzekająca, rozpatrując projekt parcelacji po upływie ustanowionego w art. 60 prawa budowlanego terminu, może oprzeć się na zatwierdzonym w międzyczasie projekcie zabudowania. (Tezy).

(Wyrok z 10 listopada 1937 l. rej. 328/35).

Nr 1444A.

W myśl § 2 rozporządzenia z 1 października 1924 poz. 849 Dz. Ust. oraz art. 62 rozporządzenia o Policji Państwowej z 6 marca 1928 poz. 257 Dz. Ust. pomieszczenie w koszarach nie może być uważane za mieszkanie służbowe, i szeregowy Policji Państwowej nie jest obowiązany płacić za to pomieszczenie. (Teza).

(Wyrok z 9 listopada 1937 l. rej. 9464/34).

Nr 1446A.

Przepis § 42 galic. krajowej ustawy budowniczej z 28 kwietnia 1882 r. w brzmieniu ustawy z 15 maja 1907 Nr 55 Dz. Ust. Kraj. pozostawiony został jako obowiązujący w charakterze przepisu miejscowego, zawierającego obostrzenie postanowień objętych art. 193 prawa budowlanego. (Teza).

(Wyrok z 24 listopada 1937 l. rej. 4469/35).

Nr 1448A.

Według art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o sposobie uregulowania zaległych kosztów leczenia ubogich chorych i kosztów opieki społecznej z 27 października 1933 poz. 644 Dz. Ust. umorzeniu podlegają jedynie sumy, należne wymienionym tam publicznym zakładom leczniczym i opieki społecznej od związków samorządowych i od związków wspierania ubogich, nie zaś także pretensje między gminami z tytułu zwrotu powstałych stąd kosztów. (Teza).

(Wyrok z 1 grudnia 1937 l. rej. 3348/35).

Nr 1449A.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa z 14 października 1927 poz. 823 Dz. Ust. nie zmieniło postanowienia § 38 pruskiej ustawy wykonawczej do ustawy o siedzibie wsparcia z 8 marca 1871 r. w brzmieniu ustawy z 11 lipca 1891 Zb. Ust. Pr. str. 300, o ile nim nałożono na krajowe związki wspierania ubogich koszty utrzymania żebraków i włóczęgów w domach pracy przymusowej. (Teza).

(Wyrok z 4 lutego 1937 l. rej. 1743/35).

Nr 1450A.

Z art. 2 p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o opiece nad zabytkami z 6 marca 1928 poz. 265 Dz. Ust. wynika, że budowle mogą być uznane za zabytek tylko w tym razie, gdy same odpowiadają wymogom, określonym w art. 11 tego rozporządzenia, okoliczność więc, że budowla należy do otoczenia innego budynku zabytkowego, sama przez się do uznania tego jeszcze nie uprawnia. (Teza).

(Wyrok z 6 lutego 1937 l. rej. 5227/34).

Sprostowanie.

W skorowidzu Dziennika Urzędowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych za rok 1937 w dziale III Bibliografia na str. VIII lewa szpalta po: „Zasady sporządzania planów zabudowania“ Inż. A. Kuncewicz i G. Szymkiewicz 271“ należy dopisać: „Prawo o finansach komunalnych. Zbiór przepisów obowiązujących wraz z orzecznictwem N. T. A.“ – St. Pawlak 307“.

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.